

เอกสารวิชาการส่วนบุคคล
(Individual Study)

การคุ้มครองสิทธิมนุษยชน สิทธิและเสรีภาพของประชาชน
ศึกษากรณีการประกอบกิจการโรงไฟฟ้าขยะอุตสาหกรรม

จัดทำโดย นายเอกรินทร์ เหลืองวิริยะ
รหัส ๖๘๑๓๕๒

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการอบรม
หลักสูตรหลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย รุ่นที่ ๑๓
วิทยาลัยศาลรัฐธรรมนูญ
สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

ลิขสิทธิ์ของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ศึกษากรณีการประกอบกิจการโรงไฟฟ้าขยะอุตสาหกรรม

นายเอกรินทร์ เหลืองวิริยะ^๑

บทนำ

การเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจและการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรเป็นปัจจัยที่สำคัญในการกระตุ้นให้เกิดการใช้พลังงานเพิ่มขึ้น รัฐบาลจึงมีนโยบายที่จะพัฒนาแหล่งพลังงานทดแทน เพื่อเป็นการสร้างความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจและพลังงาน เพื่อเป็นส่วนช่วยในการขับเคลื่อนทางด้านเศรษฐกิจและการตอบสนองความต้องการของประชาชนในด้านพลังงาน และเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของประชาชนในประเทศ โดยการจัดหาพลังงานให้เพียงพอ กับความต้องการที่เพิ่มขึ้นและเป็นพลังงานสะอาดไม่ก่อให้เกิดผลกระทบกับประชาชนและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน และยังเป็นการลดการนำเข้าและการพึ่งพาพลังงานจากปิโตรเลียม รัฐบาลจึงมีนโยบายสนับสนุนการผลิตการใช้พลังงานทดแทนในหลายรูปแบบอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการพัฒนาพลังงานทดแทนในการผลิตไฟฟ้าเพื่อจะเป็นแหล่งพลังงานทดแทนที่ยั่งยืนและลดการนำเข้าพลังงานจากต่างประเทศ

นโยบายรัฐบาลในด้านพลังงานทดแทน การจัดการของเสียภาคอุตสาหกรรมในรูปแบบนวัตกรรมใหม่ โดยการเปลี่ยนรูปของเสียอุตสาหกรรมให้กลายเป็นเชื้อเพลิงในการผลิตกระแสไฟฟ้า หรือการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะอุตสาหกรรม เป็นการแก้ไขปัญหาด้านมลพิษในขยะอุตสาหกรรม เพื่อรักษาคุณภาพทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน แต่โดยที่การดำเนินการดังกล่าว อาจส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม รวมถึงความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวันของประชาชน แต่ในหลายพื้นที่ที่มีการดำเนินการสร้างโรงไฟฟ้าขยะอุตสาหกรรมนั้นกลับถูกต่อต้าน และมีการร้องเรียนจากประชาชนในพื้นที่ เนื่องจากประชาชนในพื้นที่ไม่มั่นใจในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและได้รับผลกระทบต่อสุขภาพจากการดำเนินงานของโรงไฟฟ้าขยะอุตสาหกรรม

ดังนั้น เพื่อให้การประกอบกิจการโรงไฟฟ้าขยะอุตสาหกรรมบรรลุวัตถุประสงค์ในการแก้ไขปัญหาด้านมลพิษในขยะอุตสาหกรรม และรักษาคุณภาพทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ในการส่งเสริม พัฒนา โครงการ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนและการคุ้มครองสิทธิและ

^๑ เอกรินทร์ เหลืองวิริยะ ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการ บริษัท เอิร์ธ เทค เอนไวรอนเม้นท์ จำกัด (มหาชน).

เสรีภาพของประชาชนและชุมชนตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ โดยที่การประกอบกิจการโรงไฟฟ้าขยะอุตสาหกรรมอาจส่งผลกระทบต่อทรัพยากร ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม รวมถึงความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวันของประชาชน จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่ ภาคประชาชนซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียและอาจได้รับผลกระทบจากการดำเนินการต้องเข้ามามีส่วนร่วม ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด และส่งเสริม สนับสนุน ให้ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีส่วนร่วมและรับผิดชอบร่วมกันในการตรวจสอบการดำเนินโครงการ เพื่อป้องกันและลดมลพิษจากขยะอุตสาหกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของ ประชาชนในระยะยาว รวมถึงการดูแลรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนในอนาคต ตลอดจนการ ส่งเสริม สนับสนุน ให้ประชาชนและชุมชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพ ของประชาชนและชุมชน สิทธิในการติดตามและเร่งรัดให้รัฐดำเนินการ และสามารถใช้สิทธิฟ้องร้อง เพื่อจัดให้ประชาชนหรือชุมชนได้รับประโยชน์ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ ตลอดจน สิทธิของบุคคลผู้ถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ในการยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

โดยบทความนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา ดังนี้

๑. เพื่อศึกษาบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายที่บัญญัติเกี่ยวกับหน้าที่ของรัฐ และภาคเอกชนผู้ประกอบกิจการโรงไฟฟ้าขยะอุตสาหกรรม
๒. เพื่อศึกษาบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายที่บัญญัติรับรองถึงสิทธิและเสรีภาพ ของประชาชน ตลอดจนสิทธิของประชาชนหรือชุมชนในการฟ้องร้องหน่วยงานของรัฐเพื่อให้การ ปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามกฎหมาย
๓. เพื่อศึกษาบทบาทของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ในการส่งเสริม สนับสนุน ให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมและรับผิดชอบร่วมกันในการตรวจสอบการดำเนินโครงการ เพื่อป้องกันและลดมลพิษจากขยะอุตสาหกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย ของประชาชนในระยะยาว รวมถึงการดูแลรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนในอนาคต

๑. แนวนโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวกับโรงไฟฟ้าขยะอุตสาหกรรม

นโยบายรัฐบาลในด้านพลังงานทดแทนได้นำไปสู่แนวคิดการจัดการของเสียภาคอุตสาหกรรม ในรูปแบบนวัตกรรมใหม่ โดยการเปลี่ยนรูปของเสียอุตสาหกรรมให้กลายเป็นเชื้อเพลิงในการผลิต กระแสไฟฟ้าเข้าระบบในเชิงพาณิชย์ “โรงไฟฟ้าขยะอุตสาหกรรม” เป็นกิจการประเภทหนึ่งที่รัฐบาล ให้การสนับสนุนภาคเอกชนในการประกอบกิจการ เป็นโรงไฟฟ้าที่มีกระบวนการผลิตไฟฟ้า ที่ใช้เชื้อเพลิงประเภทสิ่งของที่ไม่ใช้แล้วหรือของเสียทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากการประกอบกิจการ โดยการจัดตั้งโรงไฟฟ้าขยะอุตสาหกรรมจำเป็นต้องปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

อาทิเช่น มาตรการทางกฎหมายที่กำหนดให้ผู้ประกอบการต้องดำเนินการขอรับใบอนุญาตประเภทต่าง ๆ ก่อนเริ่มประกอบกิจการ รวมทั้งต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายสิ่งแวดล้อม มาตรการทางกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์ของพื้นที่ตั้งโรงไฟฟ้าขยะ และมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมมลพิษทางอากาศจากแหล่งกำเนิด เป็นต้น โดยที่การเปลี่ยนรูปของเสียอุตสาหกรรมให้กลายเป็นเชื้อเพลิงในการผลิตกระแสไฟฟ้าหรือการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะอุตสาหกรรมเป็นการแก้ไขปัญหาด้านมลพิษในขยะอุตสาหกรรมเพื่อรักษาคุณภาพทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน แต่การดำเนินการดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม รวมถึงความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวันของประชาชน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ภาคประชาชนซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียและอาจได้รับผลกระทบจากการดำเนินการต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด ตลอดจนรับทราบถึงสิทธิและเสรีภาพของประชาชนและชุมชนที่เกี่ยวข้องตามที่รัฐธรรมนูญได้บัญญัติรับรองและให้ความคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนและชุมชนไว้

สิทธิในด้านสิ่งแวดล้อมเป็นพื้นฐานสำคัญที่ก่อให้เกิดนโยบายด้านพลังงานต่าง ๆ ซึ่งกฎหมายสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศมีหลักการพื้นฐานที่สำคัญที่ปรากฏในปฏิญญาโอฮาวาด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา ค.ศ. ๑๙๙๒^๒ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อรับประกันการปฏิบัติอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพในภูมิภาคลาตินอเมริกาและแคริบเบียนให้เป็นไปตามสิทธิการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจด้านสิ่งแวดล้อม และการเข้าถึงความยุติธรรมในเรื่องสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการสร้างและการเสริมสร้างขีดความสามารถและความร่วมมือ การมีส่วนช่วยเหลือสนับสนุนในการคุ้มครองสิทธิของทุกคนทั้งรุ่นปัจจุบันและอนาคตให้อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี และการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยมีหลักการสำคัญตามที่บัญญัติไว้ในข้อ ๓ หลักการ มีสาระสำคัญสรุปว่า ภาคีแต่ละฝ่ายต้องยึดหลักการต่อไปนี้เป็นแนวทางในการปฏิบัติตามความตกลงฉบับนี้^๓

- (๑) หลักความเสมอภาค และหลักการไม่เลือกปฏิบัติ
- (๒) หลักความโปร่งใสและหลักความรับผิดชอบ
- (๓) หลักการไม่ถดถอย และหลักการตระหนักถึงความก้าวหน้า
- (๔) หลักสุจริต
- (๕) หลักการป้องกัน

^๒ ปาริศร เลิศธรรมเทวี และอัจฉรา ชินนิยมพาณิชย์. (๒๕๖๐). การส่งเสริมการใช้พลังงานทางเลือก พลังงานทดแทน และพลังงานหมุนเวียน. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

^๓ ความตกลงระดับภูมิภาคว่าด้วยการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การมีส่วนร่วมของประชาชนและความยุติธรรมในเรื่องสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคลาตินอเมริกาและแคริบเบียน สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. สืบค้นเมื่อ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๘, จาก <https://ww2.nhrc.or.th/getattachment/f9995100-10fa-4f8e-9c54-f07328fdc4cb/ความตกลงระดับภูมิภาคว่าด้วยการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร.aspx>.

- (๖) หลักการระวังไว้ก่อน
- (๗) หลักการคำนึงถึงความเท่าเทียมระหว่างรุ่น
- (๘) หลักการเปิดเผยมากที่สุด
- (๙) หลักอำนาจอธิปไตยถาวรเหนือทรัพยากรธรรมชาติ
- (๑๐) หลักความเสมอภาคทางอธิปไตยแห่งรัฐ และ
- (๑๑) หลักความเป็นตัวเอง

หลักการระวังไว้ก่อน (Precautionary Principle) เป็นหลักการจัดการเชิงรุกที่เน้นการป้องกันผลกระทบล่วงหน้า โดยสร้างระบบภูมิคุ้มกันให้กับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีระบบนิเวศที่เปราะบางและพื้นที่เสี่ยง เพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นและคำนึงถึงกิจกรรมที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยงและเป็นอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์หรือสิ่งแวดล้อม ซึ่งโรงไฟฟ้าขยะอุตสาหกรรมนั้นเป็นกิจการประเภทหนึ่งที่จะก่อให้เกิดผลกระทบกับประชาชนและสิ่งแวดล้อมได้ จึงมีมาตรการทางกฎหมายที่ใช้บังคับกับโรงไฟฟ้าขยะอุตสาหกรรมโดยยึดหลักการระวังไว้ก่อนเพื่อเป็นการป้องกันผลกระทบที่อาจจะเกิดกับประชาชนและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่จากการดำเนินงานของโรงไฟฟ้าขยะอุตสาหกรรม เช่น^๔

(๑) มาตรการทางกฎหมายในการขออนุญาตจัดตั้งโรงไฟฟ้าขยะอุตสาหกรรม ผู้ประกอบกิจการโรงไฟฟ้าพลังงานจะต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘ ซึ่งต้องได้รับใบอนุญาต ๔ ประเภท ได้แก่ ใบอนุญาตประกอบกิจการผลิตไฟฟ้า ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (ร.ง.๔) ใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร (อ.๑) และใบอนุญาตให้ผลิตพลังงานควบคุม (พค.๒) โดยในการขอใบอนุญาตคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานได้กำหนดให้มีการยื่นเอกสารหลักฐานตามกฎหมายอื่น ๆ และได้กำหนดให้ยื่นหลักฐานแสดงการปฏิบัติตามประมวลหลักการปฏิบัติในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

(๒) มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมมลพิษทางอากาศ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้กำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากเตาเผามูลฝอยไว้ในประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากเตาเผามูลฝอย โดยใช้เป็นมาตรฐานในการควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากเตาเผาของโรงไฟฟ้าขยะอุตสาหกรรม เนื่องจากในกระบวนการทำงานของโรงไฟฟ้าขยะอุตสาหกรรมอาจมีการปล่อยสารพิษ ฝุ่นละอองออกสู่บรรยากาศซึ่งอาจจะกระทบต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อมได้ เพื่อเป็นการป้องกันและควบคุมไม่ให้โรงไฟฟ้าขยะอุตสาหกรรมมีการปล่อยทิ้งอากาศเสียออกสู่

^๔ สุพจน์ เรืองเพชร และศาสตรา แก้วแพง. (๒๕๖๔). มาตรการส่งเสริมพลังงานทดแทน : กรณีศึกษาโรงไฟฟ้าพลังงานขยะ Measures to Promote Renewable Energy : A Case Study of the Waste to Energy Power Plant. วิทยานิพนธ์นิติศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยทักษิณ.

บรรยากาศ เว้นแต่อากาศเสียนั้นมีค่าไม่เกินตามมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากเตาเผามูลฝอยที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงสามารถปล่อยออกสู่บรรยากาศได้

๒. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๑) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐^๕

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บทบัญญัติที่คุ้มครองสิทธิเสรีภาพในการกระทำการของประชาชน รวมถึงให้สิทธิบุคคลและชุมชนในการจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อคุ้มครองและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อม และบทบัญญัติที่กำหนดหน้าที่ของรัฐในการจัดการ การอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน รวมถึงหน้าที่ในการตรากฎหมายและการดำเนินการตามแนวนโยบายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ นอกจากนี้ ยังมีบทบัญญัติรับรองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนและชุมชนในการใช้สิทธิติดตามและเร่งรัดให้รัฐดำเนินการและสามารถใช้สิทธิฟ้องร้องเพื่อจัดให้ประชาชนหรือชุมชนได้รับประโยชน์ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ ตลอดจนสิทธิของบุคคลผู้ถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ในการยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ดังนี้

หมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย

“มาตรา ๒๕ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย นอกจากที่บัญญัติคุ้มครองไว้เป็นการเฉพาะในรัฐธรรมนูญแล้ว การใดที่มีได้ห้ามหรือจำกัดไว้ในรัฐธรรมนูญหรือในกฎหมายอื่น บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพที่จะทำเช่นนั้นได้และได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ตราบเท่าที่ใช้สิทธิหรือเสรีภาพเช่นนั้นไม่กระทบกระทบหรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และไม่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น

สิทธิหรือเสรีภาพใดที่รัฐธรรมนูญให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ หรือให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ แม้ยังไม่มีกฎหมายนั้นขึ้นใช้บังคับ บุคคลหรือชุมชนย่อมสามารถใช้สิทธิหรือเสรีภาพนั้นได้ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่ได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ สามารถยกบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญเพื่อใช้สิทธิทางศาลหรือยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีในศาลได้

^๕ ราชกิจจานุเบกษา. (๒๕๖๐). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐. สืบค้นเมื่อ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๘, จาก <https://ratchakitcha.soc.go.th/documents/2103519.pdf>.

บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพหรือจากการกระทำความผิดอาญาของบุคคลอื่น ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการเยียวยาหรือช่วยเหลือจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ”

มาตรา ๔๑ บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ

(๑) ได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

ฯลฯ

ฯลฯ

มาตรา ๔๓ บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) จัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืนตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

(๓) เข้าชื่อกันเพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐให้ดำเนินการใดอันจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนหรือชุมชน หรืองดเว้นการดำเนินการใดอันจะกระทบต่อความเป็นอยู่อย่างสงบสุขของประชาชนหรือชุมชนและได้รับแจ้งผลการพิจารณาโดยรวดเร็ว ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐต้องพิจารณาข้อเสนอแนะนั้นโดยให้ประชาชนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพิจารณาด้วยตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

ฯลฯ

ฯลฯ

หมวด ๔ หน้าที่ของปวงชนชาวไทย

มาตรา ๕๐ บุคคลมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๘) ร่วมมือและสนับสนุนการอนุรักษ์และคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ ความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งมรดกทางวัฒนธรรม

ฯลฯ

ฯลฯ

หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ

มาตรา ๕๑ การใดที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของรัฐตามหมวดนี้ ถ้าการนั้นเป็นการทำเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนโดยตรง ย่อมเป็นสิทธิของประชาชนและชุมชนที่จะติดตามและเร่งรัดให้รัฐดำเนินการ รวมตลอดทั้งฟ้องร้องหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดให้ประชาชนหรือชุมชนได้รับประโยชน์นั้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๕๗ รัฐต้อง

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) อนุรักษ์ คุ้มครอง บำรุงรักษา พัฒนา บริหารจัดการ และใช้หรือจัดให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ ให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและ

ยั่งยืน โดยต้องให้ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมดำเนินการและได้รับประโยชน์จากการดำเนินการดังกล่าวด้วยตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๕๘ การดำเนินการใดของรัฐหรือที่รัฐจะอนุญาตให้ผู้ใดดำเนินการ ถ้าการนั้นอาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชนหรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง รัฐต้องดำเนินการให้มีการศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนหรือชุมชน และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและประชาชนและชุมชนที่เกี่ยวข้องก่อน เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาดำเนินการหรืออนุญาตตามที่กฎหมายบัญญัติ

บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยงานของรัฐก่อนการดำเนินการหรืออนุญาตตามวรรคหนึ่ง

ในการดำเนินการหรืออนุญาตตามวรรคหนึ่ง รัฐต้องระมัดระวังให้เกิดผลกระทบต่อประชาชน ชุมชน สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพน้อยที่สุด และต้องดำเนินการให้มีการเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหายให้แก่ประชาชนหรือชุมชนที่ได้รับผลกระทบอย่างเป็นธรรมและโดยไม่ชักช้า

หมวด ๖ แผนนโยบายแห่งรัฐ

มาตรา ๗๒ รัฐพึงดำเนินการเกี่ยวกับที่ดิน ทรัพยากรน้ำ และพลังงาน ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๕) ส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและการใช้พลังงานอย่างคุ้มค่า รวมทั้งพัฒนาและสนับสนุนให้มีการผลิตและการใช้พลังงานทางเลือกเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงานอย่างยั่งยืน

(๒) พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕^๖

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติให้การจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ ให้เป็นตามที่กำหนดในประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อันเป็นการไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕๘ และมาตรา ๒๗๘ ซึ่งบัญญัติให้มีการจัดทำกฎหมายที่จำเป็นเพื่อกำหนดให้การดำเนินการใดของรัฐหรือที่รัฐจะอนุญาตให้ผู้ใดดำเนินการ ถ้าการนั้นอาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชนหรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง ต้องดำเนินการให้มีการศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

^๖ ราชกิจจานุเบกษา. (๒๕๓๕). พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕. สืบค้นเมื่อ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๘, จาก <https://ratchakitcha.soc.go.th/documents/1625164.pdf>.

ของประชาชนหรือชุมชน และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและประชาชน และชุมชนที่เกี่ยวข้องก่อน เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาดำเนินการหรืออนุญาตตามกฎหมาย ประกอบกับกระบวนการและขั้นตอนการจัดทำ การเสนอและการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติดังกล่าว เป็นหลักเกณฑ์การปฏิบัติที่ได้ ใช้บังคับเป็นเวลานานแล้ว และในปัจจุบันไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป สมควร ปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และระบบ การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และเพื่อให้มีมาตรฐานอันเป็นที่ยอมรับและได้รับความเชื่อมั่นจากทุกภาคส่วนในการดำรงไว้ซึ่ง การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติควบคู่ไปกับการพัฒนาประเทศอย่างสมดุล จึงมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยมีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

มาตรา ๖ เพื่อประโยชน์ในการร่วมกันส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของชาติ บุคคล อาจมีสิทธิและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) การได้รับทราบข้อมูลและข่าวสารจากทางราชการในเรื่องเกี่ยวกับการส่งเสริม และรักษา คุณภาพสิ่งแวดล้อม เว้นแต่ข้อมูลหรือข่าวสารที่ทางราชการถือว่าเป็นความลับเกี่ยวกับการรักษา ความมั่นคงแห่งชาติ หรือเป็นความลับเกี่ยวกับสิทธิส่วนบุคคล สิทธิในทรัพย์สิน หรือสิทธิในทาง การค้า หรือกิจการของบุคคลใดที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย

(๒) การได้รับชดเชยค่าเสียหาย หรือค่าทดแทนจากรัฐ ในกรณีที่ได้รับ ความเสียหายจาก ภัยอันตรายที่เกิดจากการแพร่กระจายของมลพิษหรือภาวะมลพิษ อันมีสาเหตุมาจากกิจการหรือ โครงการใดที่ริเริ่ม สนับสนุน หรือดำเนินการ โดยส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ

(๓) การร้องเรียนกล่าวโทษผู้กระทำความผิดต่อเจ้าพนักงานในกรณีที่ได้พบเห็นการกระทำใด ๆ อันเป็นการละเมิด หรือฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมมลพิษ หรือการอนุรักษ์ ทรัพยากร ธรรมชาติ

(๔) การให้ความร่วมมือ และช่วยเหลือเจ้าพนักงานในการปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการ ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

(๕) การปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและรักษา คุณภาพสิ่งแวดล้อมโดยเคร่งครัด

ทั้งนี้ ตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายว่าด้วยการนั้นบัญญัติไว้

มาตรา ๔๘ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้รัฐมนตรี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจประกาศกำหนดให้โครงการ หรือกิจการหรือการดำเนินการใดของรัฐหรือที่รัฐจะอนุญาตให้ผู้ใดดำเนินการ เป็นโครงการหรือ

กิจการหรือการดำเนินการที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม หรือที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชน หรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง ซึ่งผู้ดำเนินการหรือผู้ขออนุญาตต้องจัดทำรายงาน การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ประกาศกำหนด โดยจะกำหนดให้แตกต่างกันตามประเภทหรือขนาดของโครงการหรือกิจการ หรือการดำเนินการก็ได้ และอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสาระสำคัญเกี่ยวกับรายละเอียดโครงการหรือ กิจการหรือการดำเนินการ สภาพสิ่งแวดล้อมปัจจุบัน การประเมินทางเลือกในการดำเนินการ การ ประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นจากโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการ ทั้งทางตรงและทางอ้อม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการป้องกันแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและการชดเชยเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหาย

การจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการ หรือ การดำเนินการของรัฐหรือที่รัฐจะอนุญาตให้ผู้ใดดำเนินการที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชน หรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง ผู้ดำเนินการหรือผู้ขออนุญาตต้องประเมินผลกระทบ ด้านสุขภาพ และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและประชาชนและชุมชน ที่เกี่ยวข้อง ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ สิ่งแวดล้อมแห่งชาติประกาศกำหนดเป็นการเพิ่มเติมจากที่ต้องดำเนินการตามวรรคสองด้วย

ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอคณะกรรมการ สิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อพิจารณาทบทวนประกาศตามวรรคหนึ่งทุกกรอบระยะเวลาห้าปี หรือ ในกรณีที่มีความจำเป็นจะดำเนินการให้เร็วกว่านั้นก็ได้

มาตรา ๕๕ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษ และโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนด มาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด สำหรับควบคุมการระบายน้ำทิ้ง การปล่อยทิ้งอากาศเสีย การปล่อยทิ้งของเสีย หรือมลพิษอื่นใดจากแหล่งกำเนิดออกสู่สิ่งแวดล้อม เพื่อรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อมให้ได้มาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(๓) พระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐^๗

^๗ ราชกิจจานุเบกษา. (๒๕๕๐). พระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐. สืบค้นเมื่อ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๘, จาก <https://ratchakitcha.soc.go.th/documents/233309.pdf>.

พระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) เป็นองค์กรกำกับดูแลการประกอบกิจการพลังงาน มีอำนาจในการออกระเบียบ ข้อบังคับหรือประกาศ หรือกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เพื่อกำกับกิจการพลังงานในเรื่องต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด ส่งเสริมการใช้พลังงานอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ พลังงานหมุนเวียน และพลังงานที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพในการประกอบกิจการไฟฟ้าและความสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติ

ทั้งนี้ คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานได้ออกประกาศคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน เรื่อง ประกาศเชิญชวนการรับซื้อไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนในรูปแบบ Feed-in Tariff (FIT) ปี ๒๕๖๕-๒๕๗๓ สำหรับเชื้อเพลิงขยะอุตสาหกรรม (ปี ๒๕๖๙) พ.ศ. ๒๕๖๕^{๘๘} โดยได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการยื่นคำเสนอขายไฟฟ้า แบบคำเสนอขายไฟฟ้า เอกสารหลักฐานแสดงคุณสมบัติและความพร้อมทางด้านเทคนิค รวมถึงกรอบระยะเวลาดำเนินการในการจัดหาไฟฟ้าจากขยะอุตสาหกรรมตามแผนการเพิ่มการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานสะอาด ภายใต้แผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐ นอกจากนี้ ได้มีการออกระเบียบคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ว่าด้วยการรับฟังความเห็นและทำความเข้าใจกับประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียในการพิจารณาออกใบอนุญาตประกอบกิจการผลิตไฟฟ้า พ.ศ. ๒๕๖๕^{๘๙} และระเบียบคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำรายงานประมวลหลักการปฏิบัติ และรายงานผลการปฏิบัติตามประมวลหลักการปฏิบัติ สำหรับการประกอบกิจการผลิตไฟฟ้า พ.ศ. ๒๕๖๕^{๙๐} โดยระเบียบดังกล่าวกำหนดให้โรงไฟฟ้าประเภทเผาไหม้เชื้อเพลิงที่มีกำลังการผลิตติดตั้งต่ำกว่า ๑๐ เมกกะวัตต์ จะต้องจัดทำรายงานประมวลหลักการปฏิบัติ และกำหนดให้ผู้จัดทำโครงการต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment : EIA) ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ รวมถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน

โดยที่โครงการโรงไฟฟ้าจากขยะอุตสาหกรรมมีกำลังการผลิตไฟฟ้าไม่เกิน ๑๐ เมกกะวัตต์ นี้ คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานได้กำหนดให้ตั้งในนิคมอุตสาหกรรมเท่านั้น จึงทำให้โครงการ

^{๘๘} คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน. (๒๕๖๕). ประกาศคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน เรื่อง ประกาศเชิญชวนการรับซื้อไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนในรูปแบบ Feed-in Tariff (FIT) ปี ๒๕๖๕-๒๕๗๓ สำหรับเชื้อเพลิงขยะอุตสาหกรรม (ปี ๒๕๖๙) พ.ศ. ๒๕๖๕. สืบค้นเมื่อ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๘, จาก <https://www.erc.or.th/th/power-purchasing3/2698>.

^{๘๙} ราชกิจจานุเบกษา. (๒๕๖๕). ระเบียบคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ว่าด้วยการรับฟังความเห็นและทำความเข้าใจกับประชาชนและผู้มีส่วนได้เสีย ในการพิจารณาออกใบอนุญาตประกอบกิจการผลิตไฟฟ้า พ.ศ. ๒๕๖๕. สืบค้นเมื่อ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๘, จาก <https://ratchakitcha.soc.go.th/documents/17196437.pdf>

^{๙๐} ราชกิจจานุเบกษา. (๒๕๖๕). ระเบียบคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำรายงานประมวลหลักการปฏิบัติ และรายงานผลการปฏิบัติตามประมวลหลักการปฏิบัติ สำหรับการประกอบกิจการผลิตไฟฟ้า พ.ศ. ๒๕๖๕. สืบค้นเมื่อ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๘, จาก <https://ratchakitcha.soc.go.th/documents/17225150.pdf>.

ดังกล่าวต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการประกอบกิจการตามกฎหมายว่าด้วยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) ซึ่งต้องดำเนินการจัดทำรายงานประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมด้วยเช่นเดียวกัน ซึ่งการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment : EIA) หมายถึง กระบวนการศึกษาและประเมินผลที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการใดของรัฐหรือที่รัฐจะอนุญาตให้มีการดำเนินการที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียอื่นใดของประชาชนหรือชุมชน ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อกำหนดมาตรการป้องกันแก้ไขผลกระทบดังกล่าว ผลการศึกษา เรียกว่า รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการ กิจการหรือการดำเนินการที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต ของประชาชนในชุมชนอย่างรุนแรง (Environmental Health Impact Assessment : EHIA)

รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA)^{๑๑} แบ่งออกเป็น

(๑) รายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (Initial Environmental Examination : IEE) หมายความว่า รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการซึ่งไม่เข้าข่ายประเภทและขนาดที่ต้องจัดทำ

(๒) รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment : EIA)

(๓) รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนอย่างรุนแรง (Environmental Health Impact Assessment : EHIA)

สำหรับโครงการโรงไฟฟ้าขยะอุตสาหกรรมขนาดเล็กจะต้องจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (IEE) ซึ่งจะต้องมีสาระสำคัญอย่างน้อยดังต่อไปนี้^{๑๒}

(๑) ที่มา วัตถุประสงค์ เหตุผลความจำเป็น ขอบเขตการศึกษา และวิธีการศึกษารวมทั้งทางเลือกในการเลือกที่ตั้ง และ/หรือทางเลือกของวิธีการที่ใช้ ซึ่งต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

^{๑๑} สำนักงานนโยบายและแผน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (๒๕๖๘). แนวทางการเปิดเผยข้อมูล ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม สำหรับเผยแพร่ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ทางระบบอิเล็กทรอนิกส์. กรุงเทพมหานคร : กลุ่มงานวิชาการและฐานข้อมูล กองพัฒนาระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม. สืบค้นเมื่อ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๘, จาก <https://eiathailand.onep.go.th/UploadFile/02413825680226.pdf>.

^{๑๒} การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. (๒๕๖๕). คู่มือการจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น และรายงานการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ มหานคร : กองสิ่งแวดล้อมและพลังงาน ฝ่ายสิ่งแวดล้อมความปลอดภัยและอาชีวอนามัย การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. สืบค้นเมื่อ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๘, จาก https://km.ieat.go.th/webupload/6x22caac0452648c8dd1f534819ba2f16c/m_document/719/15548/file_download/64bd1766aed69e0ce8ab7738450303d6.pdf.

และวิธีดำเนินโครงการ กิจกรรม หรือการดำเนินการนั้นด้วย พร้อมระบุเหตุผล และการตัดสินใจตามทางเลือกที่เสนอ

(๒) รายละเอียดโครงการ ให้มีรายละเอียดที่สามารถแสดงภาพรวมของโครงการ กิจกรรม หรือการดำเนินการได้อย่างชัดเจน ได้แก่ ประเภท ขนาด วิธีการดำเนินการ กิจกรรมประกอบ และสถานที่ตั้งของโครงการ โดยมีภาพถ่ายและแผนที่แสดงสถานที่ตั้ง รวมทั้งภาพถ่ายและแผนที่แสดงองค์ประกอบทางสิ่งแวดล้อมในบริเวณที่อาจได้รับผลกระทบจากโครงการ กิจกรรม หรือการดำเนินการ ในมาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐ และ/หรือ มาตราส่วนที่เหมาะสม ตลอดจนแผนผังการใช้ที่ดินของโครงการหรือการดำเนินการ

(๓) สภาพสิ่งแวดล้อมปัจจุบัน ให้แสดงรายละเอียดพร้อมภาพถ่ายทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ทางชีวภาพ คุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์ และคุณค่าต่อคุณภาพชีวิต พร้อมทั้งให้แสดงแผนที่สภาพแวดล้อม และการใช้ประโยชน์ที่ดินโดยรอบที่อาจได้รับผลกระทบทั้งในระยะสั้นและระยะยาวจากการดำเนินการดังกล่าวด้วย

(๔) การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมจะต้องให้ความสำคัญกับผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญ ซึ่งอาจเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการทั้งระยะก่อสร้างและระยะดำเนินการ และที่เป็นผลกระทบโดยตรงและผลกระทบโดยอ้อมในด้านต่าง ๆ ตามสภาพสิ่งแวดล้อมปัจจุบัน (ต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์ และคุณค่าต่อคุณภาพชีวิต)

(๕) มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการให้ครอบคลุมทุกด้าน ทั้งระยะก่อสร้าง และระยะดำเนินการ

๓. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินโครงการโรงไฟฟ้าขยะอุตสาหกรรม

จากบทบัญญัติและมาตรการด้านผลกระทบสิ่งแวดล้อมดังกล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าประชาชนมีสิทธิที่จะได้รับทราบข้อมูลและข่าวสารจากหน่วยงานรัฐในเรื่องเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้ และมีสิทธิในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติได้อย่างเท่าเทียมกัน รวมทั้งมีสิทธิที่จะเข้าถึงและสามารถที่จะเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐได้ ทั้งยังเป็นการคุ้มครองสิทธิของประชาชนให้ได้อาศัยอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดีอีกด้วย โดยในการดำเนินโครงการโรงไฟฟ้าจากขยะอุตสาหกรรมสิ่งที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งคือการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งจะต้องเป็นไประบียบคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานว่าด้วยการรับฟังความเห็น และทำความเข้าใจกับประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียในการพิจารณาออกใบอนุญาตประกอบกิจการ

ผลิตไฟฟ้า พ.ศ. ๒๕๖๕ และระเบียบคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำรายงานประมวลหลักการปฏิบัติ และรายงานผลการปฏิบัติตามประมวลหลักการปฏิบัติสำหรับการประกอบกิจการผลิตไฟฟ้า พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตลอดจนหน่วยงานที่เป็นกลาง เช่น หน่วยงานราชการ สถาบันการศึกษา และผู้เกี่ยวข้องกับโครงการเข้ามา มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการ ตั้งแต่เริ่มต้นโครงการ เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และลดความวิตกกังวล โดยนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้จากกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนมาพิจารณาปรับปรุงการดำเนินโครงการและกำหนดมาตรการเพิ่มเติมที่เหมาะสม เพื่อลดผลกระทบและข้อห่วงกังวลจากการดำเนินการของโครงการทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งนี้ เมื่อดำเนินการรับฟังความคิดเห็นตามระเบียบข้างต้นแล้วเสร็จให้นำเสนอข้อมูลรายละเอียดการปฏิบัติตามกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่ดำเนินการมาทั้งหมดในรายงานประมวลหลักการปฏิบัติขั้นสุดท้ายด้วย

ทั้งนี้ ในการขออนุญาตประกอบกิจการโครงการโรงไฟฟ้าขยะอุตสาหกรรม ซึ่งมีกำลังการผลิตไฟฟ้าต่ำกว่า ๑๐ เมกะวัตต์ ซึ่งภาคเอกชนเจ้าของโครงการจะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขต่าง ๆ ที่คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานกำหนดตามระเบียบและประกาศอย่างเคร่งครัด สำหรับการประกอบกิจการโรงไฟฟ้าขยะอุตสาหกรรม จะเริ่มตั้งแต่การมีมติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติในนโยบายการรับซื้อไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนในรูปแบบ Feed-in Tariff (FIT) โดยสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานและหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้กำหนดขั้นตอนไว้ชัดเจนจนกระทั่งถึงวันกำหนดจ่ายไฟฟ้าเข้าระบบเชิงพาณิชย์ (SCOD) แล้วเสร็จ ซึ่งยึดถือเป็นกรอบการปฏิบัติงานของผู้ประกอบการที่สนใจยื่นข้อเสนอขายไฟฟ้าขยะอุตสาหกรรม ดังนั้น สัญญาซื้อขายไฟฟ้าขยะอุตสาหกรรมจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของประกาศเชิญชวนของสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ประกอบด้วย ความพร้อมทางเทคนิค (ด้านพื้นที่ด้านเทคโนโลยี ด้านเชื้อเพลิง ด้านการเงิน และด้านความเหมาะสมของแผนการดำเนินงาน) ความพร้อมด้านสายส่ง (Feeder) และความพร้อมด้านใบอนุญาตเป็นต้น หลังจากการได้มาของสัญญาซื้อขายไฟฟ้าจากการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่าย (กฟผ) ก็จะต้องมีหลักเกณฑ์ให้ปฏิบัติโดยเคร่งครัด หากดำเนินการไม่ถูกต้องอาจจะส่งผลให้โครงการผลิตไฟฟ้าขยะอุตสาหกรรมของผู้ประกอบการไม่เป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญและกฎหมายบัญญัติไว้ ทำให้ประชาชนและชุมชนมีสิทธิที่จะติดตามและเร่งรัดให้รัฐดำเนินการ รวมตลอดทั้งฟ้องร้องหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดให้ประชาชนหรือชุมชนได้รับประโยชน์นั้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติได้ เช่น

๑. ขั้นตอนการรับฟังความคิดเห็นและทำความเข้าใจกับประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียของโครงการ ซึ่งควรยึดหลักปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานว่าด้วยการรับฟัง

ความคิดเห็นและทำความเข้าใจกับประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียในการพิจารณาออกใบอนุญาตประกอบกิจการผลิตไฟฟ้า พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งมีหลักการว่า ให้ผู้ประสงค์ขอรับใบอนุญาตจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นและทำความเข้าใจกับประชาชนและผู้มีส่วนได้เสีย กำหนดขนาดโรงไฟฟ้าประเภทเผาไหม้เชื้อเพลิงที่มีกำลังการผลิตติดตั้งรวมไม่เกิน ๑๐ เมกะวัตต์ ให้ครอบคลุมพื้นที่รัศมีอย่างน้อย ๓ กิโลเมตร จากขอบเขตพื้นที่ตั้งโครงการ ในการดำเนินการคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานจะแต่งตั้งคณะกรรมการ จำนวนไม่น้อยกว่า ๙ คน แต่ไม่เกิน ๑๕ คน เพื่อกำกับการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียด้วย (ผู้แทนประชาชนหรือชุมชน ผู้แทนภาครัฐ ผู้มีความรู้ และผู้แทนผู้ประสงค์ขอรับใบอนุญาต เป็นต้น) และต้องมีการเผยแพร่ข้อมูลโครงการอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนเริ่มดำเนินการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็น โดยให้แสดงไว้โดยเปิดเผย ณ สถานที่ซึ่งประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียเข้าถึงและพบเห็นได้โดยง่าย หลังจากนั้นให้ผู้ประสงค์ขอรับใบอนุญาตนำรายงานสรุปผลการจัดรับฟังความคิดเห็นผนวกเป็นส่วนหนึ่งของรายงานประมวลหลักปฏิบัติ (Code of Practice Report : COP Report) และนำเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานเพื่อประกอบการขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการผลิตไฟฟ้าหรือขออนุญาตขยายกำลังการผลิตไฟฟ้า ในกรณีเช่นนี้ หากผู้ประสงค์ขอรับใบอนุญาตจัดตั้งเวทีรับฟังความคิดเห็นไม่ครอบคลุมพื้นที่ตามที่กำหนด มีประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียไม่ครบถ้วน หรือไม่เผยแพร่ข้อมูลโครงการตามจำนวนวัน หรือวิธีการ และสถานที่ที่กำหนด อาจมีปัญหาเกิดเป็นข้อพิพาทได้

๒. ขั้นตอนการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment : EIA) ในที่นี้โรงไฟฟ้าขยะอุตสาหกรรมตามประกาศเชิญชวนของสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานกำหนดให้ตั้งอยู่ในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม/เขตประกอบการอุตสาหกรรม ภายใต้การกำกับดูแลของกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม รูปแบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยยังออกหลักเกณฑ์แนวทางการจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม และรายงานการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ในรูปแบบต่าง ๆ อาทิเช่น รายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (Initial Environment Examination : IEE) ในกรณีเช่นนี้ หากผู้ประสงค์ขอรับใบอนุญาตมิได้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือหลักเกณฑ์ที่กำหนด หรือปฏิบัติไม่ครบถ้วน อาจมีปัญหาหรือเกิดข้อพิพาทได้

ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันมิให้การดำเนินโครงการพลังงานไฟฟ้าจากขยะอุตสาหกรรมไม่เป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญและกฎหมายบัญญัติไว้ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ที่มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับโครงการพลังงานไฟฟ้าจากขยะอุตสาหกรรม จึงจำเป็นต้องร่วมมือกันในบทบาทด้านต่าง ๆ กล่าวคือ

๑. การส่งเสริมให้เกิดโครงการพลังงานไฟฟ้าจากขยะอุตสาหกรรม คือ การจัดบุคลากร ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ของหน่วยงาน เข้าไปช่วยให้ความรู้ ความเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อม แนะนำกระบวนการก่อสร้างโรงไฟฟ้าขยะอุตสาหกรรมที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในพื้นที่รอบบริเวณโครงการ ให้ความรู้ด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การก่อสร้างโรงไฟฟ้าขยะอุตสาหกรรมให้เป็นไปตามกฎหมายและถูกต้อง รวมถึงร่วมวางแผนพลังงานระดับพื้นที่เพื่อจะได้เป็นการพัฒนาพลังงานทดแทนและการอนุรักษ์พลังงาน

๒. ความร่วมมือและการมีส่วนร่วมให้เกิดโครงการพลังงานไฟฟ้าจากขยะอุตสาหกรรม เป็นการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานร่วมวางแผน การจัดประชุม การจัดกิจกรรมประชาคม ศึกษา ดูงาน การอบรมให้ความรู้ และมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลข้อเท็จจริง การรับฟังความคิดเห็น การให้ข้อเสนอแนะ แสดงความคิดเห็น และร่วมตัดสินใจ และเป็นตัวแทนประสานงานระหว่างหน่วยงานกับชุมชน การเชิญชวน ประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนได้รับทราบข้อมูลสำคัญทั้งข้อดีและข้อเสียของการพัฒนาโครงการ หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนสามารถมีส่วนร่วมในการจัดสรรทรัพยากรทั้งวัสดุอุปกรณ์และบุคลากรผู้เชี่ยวชาญ มีส่วนร่วมให้คำปรึกษาและคำแนะนำเกี่ยวกับการควบคุมการก่อสร้างที่ถูกต้อง ให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม พลังงานทดแทน รวมถึงการให้ข้อมูลสุขภาพตามแนวทางการดำเนินงานด้านสุขภาพของชุมชน มีส่วนร่วมการควบคุมความปลอดภัยของประชาชนและผู้ปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดประโยชน์ร่วมกัน ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน

๓. การพัฒนาให้เกิดโครงการพลังงานไฟฟ้าจากขยะอุตสาหกรรมจากความร่วมมือ การมีส่วนร่วม และการส่งเสริมสนับสนุน ของหน่วยงานหรือทุกภาคส่วน (ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน) ร่วมกันพัฒนา ให้มีความรู้ความเข้าใจ รับทราบถึงประโยชน์ ข้อดี ข้อเสีย และหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และท้องถิ่นควรร่วมในการทำประชาคม เพื่อให้ได้รับข้อมูลการพัฒนาโครงการ และส่งเสริมสนับสนุนให้มีส่วนร่วมศึกษาดูงาน เพื่อหน่วยงานภาครัฐและเอกชนสามารถนำมาใช้พิจารณาและจัดทำแผนโครงการ ปรับปรุงแผนให้ที่สอดคล้องกับนโยบายหรือแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน เพื่อช่วยผลักดันโครงการ

มาตรการดังที่กล่าวมาข้างต้นเป็นหลักการจัดการเชิงรุกที่เน้นการป้องกันผลกระทบล่วงหน้า โดยสร้างระบบภูมิคุ้มกันให้กับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นโดยเฉพาะพื้นที่ที่มีระบบนิเวศที่เปราะบางและพื้นที่เสี่ยง เพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นและคำนึงถึงกิจกรรมที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยงและเป็นอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์หรือสิ่งแวดล้อมตามหลักการระวังไว้ก่อน

(Precautionary Principle) แต่โดยที่การดำเนินโครงการโรงไฟฟ้าขยะอุตสาหกรรมนั้นเป็นกิจการประเภทหนึ่งที่น่าจะก่อให้เกิดผลกระทบกับประชาชนหรือชุมชน หรือเป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญให้การคุ้มครองไว้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จึงได้บัญญัติให้ประชาชนและชุมชนมีสิทธิในการติดตามและเร่งรัดให้รัฐดำเนินการ และสามารถใช้อำนาจฟ้องร้องเพื่อจัดให้ประชาชนหรือชุมชนได้รับประโยชน์ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติตามมาตรา ๕๑ ตลอดจนการใช้สิทธิแก่บุคคลผู้ถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ในการยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๑๓

บทสรุป

เพื่อให้การดำเนินโครงการพลังงานไฟฟ้าจากขยะอุตสาหกรรมเป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญและกฎหมายบัญญัติไว้ ภาครัฐและภาคเอกชนเกี่ยวกับกิจการที่น่าจะก่อให้เกิดผลกระทบในวงกว้างต้องปฏิบัติตามหลักกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ ข้อบังคับ และเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด ภาคประชาชนซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับโครงการและอาจได้รับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม รวมถึงความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของโครงการอย่างใกล้ชิด ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่บัญญัติเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน การเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนทรัพยากรธรรมชาติ ด้านการตรวจสอบ และการแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ และการมีส่วนร่วมในรูปแบบการให้อำนาจแก่ประชาชน ดังนั้น ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการส่งเสริมพัฒนาโครงการ ควรพิจารณาถึงหลักการในการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงเพื่อเป็นการปฏิบัติตามกฎหมาย รวมถึงส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดเป็นโครงการอุตสาหกรรมต้นแบบ ต่อเนื่องถึงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตที่เป็นนวัตกรรม ส่งเสริมและผลักดันการใช้พลังงานทดแทน เพื่อเป็นการแก้ปัญหาด้านมลพิษในขยะอุตสาหกรรม ทั้งนี้ เพื่อเป็นการรักษาคุณภาพทางด้านสังคม สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนต่อไป ซึ่งหากภาครัฐ และภาคเอกชนภาคประชาชนซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับโครงการและอาจได้รับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริงจะทำให้สิทธิและเสรีภาพของประชาชนได้รับการคุ้มครองตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญและกฎหมาย โดยการที่ประชาชนและชุมชนจะใช้สิทธิในการติดตามและเร่งรัดให้รัฐดำเนินการ และใช้สิทธิฟ้องร้องเพื่อจัดให้ประชาชนหรือชุมชนได้รับประโยชน์ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติตามมาตรา ๕๑ ตลอดจนการใช้สิทธิของบุคคลผู้ถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ในการยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๑๓ จะเป็นมาตรการทางกฎหมายที่เป็นทางเลือกสุดท้ายที่ประชาชนหรือชุมชนจะใช้สิทธิดังกล่าว

บรรณานุกรม

- การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. (๒๕๖๕). คู่มือการจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น และรายงานการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพมหานคร : การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. สืบค้นเมื่อ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๘, จาก https://km.iate.go.th/web-upload/6x22caac0452648c8dd1f534819ba2f16c/m_document/719/15548/file_download/64bd1766aed69e0ce8ab7738450303d6.pdf.
- คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน. (๒๕๖๕). ประกาศคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน เรื่อง ประกาศเชิญชวนการรับซื้อไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนในรูปแบบ Feed-in Tariff (FIT) ปี ๒๕๖๕-๒๕๗๓ สำหรับเชื้อเพลิงขยะอุตสาหกรรม (ปี ๒๕๖๙) พ.ศ. ๒๕๖๕. สืบค้นเมื่อ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๘, จาก <https://www.erc.or.th/th/power-purchasing3/2698>.
- ณัฐวุฒิ ดุษฎี และคณะ. (๒๕๕๙). ความเหมาะสมและวิเคราะห์โครงการแปรรูปขยะมูลฝอยเป็นพลังงานทดแทนในรูปแบบของ RDF. สืบค้นเมื่อ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๘, จาก <https://erp.mju.ac.th/researchDetailPublic.aspx?rid=๕๐๘๙>.
- ปวีตร เลิศธรรมเทวี และอัจฉรา ชินนิยมพานิชย์. (๒๕๖๐). การส่งเสริมการใช้พลังงานทางเลือก พลังงานทดแทนและพลังงานหมุนเวียน. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- ราชกิจจานุเบกษา. (๒๕๕๐). พระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐. สืบค้นเมื่อ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๘, จาก <https://ratchakitcha.soc.go.th/documents/233309.pdf>.
- ราชกิจจานุเบกษา. (๒๕๓๕). พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕. สืบค้นเมื่อ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๘, จาก <https://ratchakitcha.soc.go.th/documents/1625164.pdf>.
- ราชกิจจานุเบกษา. (๒๕๖๐). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐. สืบค้นเมื่อ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๘, จาก <https://ratchakitcha.soc.go.th/documents/2103519.pdf>.
- ราชกิจจานุเบกษา. (๒๕๖๕). ระเบียบคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ว่าด้วยการรับฟังความเห็น และทำความเข้าใจกับประชาชนและผู้มีส่วนได้เสีย ในการพิจารณา ออกใบอนุญาตประกอบกิจการผลิตไฟฟ้า พ.ศ. ๒๕๖๕

- ราชกิจจานุเบกษา. (๒๕๖๕). ระเบียบคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำรายงานประมวลหลักการปฏิบัติ และรายงานผลการปฏิบัติตามประมวลหลักการปฏิบัติ สำหรับการประกอบกิจการผลิตไฟฟ้า พ.ศ. ๒๕๖๕
- สุพจน์ เรืองเพชร และศาสตรา แก้วแพง. (๒๕๖๔). มาตรการส่งเสริมพลังงานทดแทน : กรณีศึกษา โรงไฟฟ้าพลังงานขยะ Measures to Promote Renewable Energy : A Case Study of the Waste to Energy Power Plant. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. ความตกลงระดับภูมิภาคว่าด้วยการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การมีส่วนร่วมของประชาชนและความยุติธรรมในเรื่องสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคลาตินอเมริกาและแคริบเบียน. สืบค้นเมื่อ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๘, จาก <https://ww2.nhrc.or.th/getattachment/f9995100-10fa-4f8e-9c54-f07328fdc4cb/ความตกลงระดับภูมิภาคว่าด้วยการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร.aspx>.
- สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (๒๕๖๓). การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
- สำนักงานนโยบายและแผน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (๒๕๖๘). แนวทางการเปิดเผยข้อมูลในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม สำหรับเผยแพร่ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ทางระบบอิเล็กทรอนิกส์. กรุงเทพมหานคร : กลุ่มงานวิชาการและฐานข้อมูล กองพัฒนาระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม. สืบค้นเมื่อ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๘, จาก <https://eiathailand.onep.go.th/UploadFile/02413825680226.pdf>.

.....